

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2018. gada 13. decembrī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Gunārs Kusiņš un Daiga Rezevska,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Augstākās tiesas (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 176/2018),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu izvērtēt Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 28. panta otrās daļas, redakcijā, kas bija spēkā līdz 2018. gada 2. janvārim, ciktāl tā paredzēja, ka izmeklēšanas cietuma darbinieki kontrolē apcietinātā saraksti, (turpmāk arī – apstrīdētā norma), atbilstību Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 96. pantam.

2. Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 28. panta otrā daļa, redakcijā, kas bija spēkā līdz 2018. gada 2. janvārim, noteica: „Izmeklēšanas cietuma darbinieki kontrolē apcietinātā saraksti un telefonsarunas (izņemot saraksti un telefonsarunas ar šā likuma 15. panta trešajā daļā minētajiem adresātiem). Ja korespondences vai telefonsarunas saturs apdraud citu cilvēku tiesības, demokrātisku valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību, patiesības noskaidrošanu kriminālprocesā, kā arī ieslodzījuma

vietu drošību, korespondenci aiztur vai pārtrauc telefonsarunu un paskaidro apcietinātajam korespondences aizturēšanas vai šīs sarunas pārtraukšanas iemeslu.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā tiesas pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.¹ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 9. punkts noteic, ka tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu ir tiesai, izskatot civillietu, krimināllietu vai administratīvo lietu. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.¹ panta pirmās daļas 2. punktam pieteikums iesniedzams, ja tiesa, izskatot administratīvo lietu kasācijas kārtībā, uzskata, ka norma, ko ir piemērojusi iestāde vai kas tiesas procesā būtu jāpiemēro šajā lietā, neatbilst Satversmei.

Pieteikuma iesniedzējas izskatīšanā ir administratīvā lieta, kas ierosināta pēc personas pieteikuma par izmeklēšanas cietuma faktiskās rīcības atzīšanu par prettiesisku un morālā kaitējuma atlīdzināšanu. Personas korespondence izmeklēšanas cietumā tikusi kontrolēta, pamatojoties uz apstrīdēto normu. Tādējādi no pieteikuma izriet, ka iestāde ir piemērojusi apstrīdēto normu un tā būtu jāpiemēro arī konkrētajā tiesvedībā.

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 96. pantam. Apstrīdētajā normā ietvertais pamattiesību ierobežojums neesot noteikts ar

pienācīgā kārtībā pieņemtu likumu, turklāt tas neatbilstot arī samērīguma principam. Tādēļ Pieteikuma iesniedzēja 2018. gada 22. novembrī nolēmusi iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā un apturēt tiesvedību lietā.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot tam Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Tiesas pieteikumam jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.¹ pantā noteiktajām prasībām.

Pieteikums ir formulēts motivēta lēmuma veidā, tajā ir sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts, kā arī juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas neatbilstību Satversmes 96. pantam.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.¹ pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 28. panta otrās daļas, redakcijā, kas bija spēkā līdz 2018. gada 2. janvārim, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 96. pantam” pēc Augstākās tiesas pieteikuma (pieteikums Nr. 176/2018).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – **līdz 2019. gada 13. februārim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

S. Osipova